

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

MARTINA SABADŽIJA
ZAVRŠNI RAD

MODALITETI SURADNJE
OBITELJI I VRTIĆA

Čakovec, prosinac 2016.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
ČAKOVEC

PREDMET: PARTNERTSVO OBITELJI, VRTIĆA I ŠKOLE

ZAVRŠNI RAD

IME I PREZIME PRISTUPNIKA: MARTINA SABADŽIJA

**TEMA ZAVRŠNOG RADA: MODALITETI SURADNJE OBITELJI I
VRTIĆA**

MENTOR: ADRIJANA VIŠNJIĆ-JEVTIĆ, prof.

Čakovec, prosinac 2016.

Tablica sadržaja

SAŽETAK	5
SUMMARY	6
1. UVOD	7
2. POVIJESNI PREGLEDA SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA	9
3. PARTNERSTVO OBITELJI I VRTIĆA.....	10
3.1. KAKO I ZAŠTO IZGRADITI PARTNERSTVO IZMEĐU OBITELJI I VRTIĆA.....	13
3.2 ZAPREKE PARTNERSTVA	15
3.3 ČIMBENICI I MODELI PARTNERSTVA	17
4. MODALITETI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI	18
4.1. TRADICIONALNI OBLICI SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA.....	20
4.1.1 Individualni razgovori.....	20
4.1.2 Roditeljski sastanak.....	21
4.1.3 Kreativne radionice	23
4.1.4 Otvoreni tjedan.....	24
4.1.5 Kutići za roditelje.....	24
4.1.6 Informiranje i motiviranje putem letka.	25
4.2. SUVREMENI OBLICI SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA	26
4.2.1 Društvene mreže.....	26
4.2.2 Aplikacije za pametne telefone	27
4.2.3 Web stranice dječjih vrtića.....	28
4.2.4 Uključivanje roditelja u tvorbu kurikuluma.....	28
4.2.5 Video i foto-dokumentacija u suradnji sa roditeljima.....	29
5. ZAKLJUČAK	31
6. LITERATURA.....	32

7. BIOGRAFIJA	34
---------------------	----

SAŽETAK

U današnje vrijeme se promijenilo značenje obitelji, do nedavno su očevi radili, a majke ostajale doma i brinule se o kući i djeci. Očevi su bili nosioci prihoda u obitelj, a majke domaćice, danas i majka i otac teže jednakosti u obitelji. I majke i očevi teže napredovanju u karijeri i financijskom opstanku. Zbog toga su obitelji, kojima bake i djedovi nisu mogli u početku čuvati djecu, morale djecu ostaviti u vrtiću na čuvanju. No, danas kako vrijeme prolazi, vrtići nisu mjesto čuvanja djece kada su roditelji na poslu, nego je to puno više. Vrtić je odgojno-obrazovna ustanova u kojoj se djeca druže sa drugom djecom, kroz samoinicijativnu igru uče i napreduju, bez izravnog podučavanja. Zbog djetetova bržeg i kvalitetnijeg razvoja, između odgajatelja (i drugih odgojno-obrazovnih sudionika u vrtiću) i obitelji mora postojati komunikacija i suradnja. Način na koji će odgajatelji surađivati sa roditeljima je na njima i ostalim sudionicima koji sudjeluju u djetetovu razvoju. Odgajatelj i roditelji moraju biti partneri kojima je najvažniji cilj što kvalitetniji odgoj, napredovanje i razvoj djeteta.

Modalitet se definira kao nešto što postoji, zbiva se ili zamišlja. U partnerstvu između odgojitelja i obitelji modaliteti predstavljaju načine partnerstva koje odgojitelj uspostavlja sa obitelji djeteta.

Ključne riječi: obitelj, partnerstvo, suradnja, odgojno-obrazovna zajednica, dijete

SUMMARY

Nowadays the meaning of family has changed, latterly the father were working, and the mother stayed at home and took care of home and children. Fathers were the holders of income in the family, and the mother was a housewife, and nowadays mother and father strive for equality in the family. Both mothers and fathers are more strive for progress and financial survival. Therefore, the family, where grandparents could not initially babysit, had to leave children in kindergarten. But today, as time passes, kindergartens are not a place of child care when parents are at work, but it is much more. Kindergarten is an educational institution where children socialize with other children, through self-initiated game learn and grow, without direct instruction. Due to the child's faster and better development, between teachers (and other educational stakeholders in kindergarten) and the family must be communication and cooperation. The way in which teachers work with parents is on them and other participants involved in the child's development. Educators and parents must be partners which is the most important goal of better quality education, promotion and development of the child.

Modality is defined as something that exists, occurs or imagined. The partnership between educators and families modalities are ways of partnership educator carried out with the child's family.

Keywords: family, partnership, cooperation, educational communities, child

1. UVOD

Partnerstvo obitelji i dječjih vrtića je međudjelovanje roditelja, djeteta i dječjih vrtića u cijelosti. Zato na početku ovoga rada treba reći nešto općenito o definicijama obitelji, djeteta, djetinjstva i dječjih vrtića kao odgojno obrazovne zajednice koji se sastoji od odgajatelja, ravnatelja i stručnih suradnika.

Obitelj je definirana kao osnovna društvena zajednica koja se temelji na zajedničkom životu užeg kruga krvnih srodnika, u kojoj se sjedinjuju biološko-reproduktivne, ekonomske i odgojne funkcije. Obitelj je primarna zajednica u kojoj se razvija ličnost djeteta, to je zajednica kojoj je zadatak osigurati optimalni razvoj djeteta i osigurati uvjete za taj razvoj. Obitelj je u stalnoj međuovisnosti. U suvremenom društvu, obitelji mogu činiti i članovi koji nisu u krvnom srodstvu zbog usvajanja djece. Na suvremeno roditeljstvo utječu brojne promjene u kontekstu u kojemu živimo.

Roditelj je prva osoba s kojom se dijete susreće u životu i on u njegovom životu igra veliku ulogu. Roditelj djetetu pruža zaštitu, potporu, brine se o njemu, ali suvremena obitelj ne može sama podizati i odgajati dijete te joj u tome pomaže predškolska ustanova.

Pred roditelje su postavljeni novi izazovi u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Roditeljstvo se više ne temelji samo na odnosu između roditelja i djece. U prošlosti djecu su odgajali sami roditelji, no u suvremenom svijetu se to promijenilo. Roditelji u suvremenom svijetu moraju zadovoljiti i iščekivanja koja im nameću poslodavci, mediji, javne službe, drugi članovi obitelji do vlastitih očekivanja i uvjerenja (Pećnik i Starc 2010.). U suvremenom vremenu dijete stječe novi položaj u društvu, dijete je osobnost sa vlastitim pravima koja mu jamči država, a ne kao nekada sami roditelji.

Dijete se definira prema konvenciji o pravima djeteta kao maloljetna osoba, od rođenja pa do osamnaeste godine ono je dijete. Ne postoji definicija djeteta, za dijete se kaže da je subjekt vlastitog razvoja, dijete je aktivno i kompetentno, uči samoinicijativno i na temelju vlastitih iskustava doživljava svijet oko sebe. O djetetu se brinu njegovi roditelji, bake i djedovi i starija braća i sestre. Dijete je u prošlosti bio shvaćeno kao mala odrasla osoba i nije imala svoje djetinjstvo nego je živjelo kao odrasla osoba. Obitelj je u prošlosti bila strukturirana od roditelja koji su imali

više od troje djece, a danas roditelji imaju jedno ili dvoje djece. Djetinjstvo je važno u životu djeteta, pa mu i roditelji i vrtić to moraju pružiti. Djetinjstvo se ne može uspoređivati, jer svako dijete djetinjstvo različito proživljava.

Dječji vrtić je ustanova za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi . Dječji vrtić kao odgojno obrazovna zajednica sastoji se od odgajatelja, refleksivnih praktičara, ravnatelja, pedagoga. Dječji vrtić je zajednica u kojoj djeca provode većinu svoga vremena dnevno, pa je vrlo važna suradnja između roditelja i vrtića (odgajatelja, ravnatelja, stručnih suradnika) kako bi se poboljšala kvaliteta boravka djeteta u vrtiću.

2. POVIJESNI PREGLEDA SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA

Prvi dječji vrtići su se počeli otvarati krajem devetnaestog stoljeća. U prošlosti su se djeca isključivo odgajala u obitelji i o njima su brinuli članovi obitelji. Godine 1872. se otvara prva predškolska odgojno-obrazovna ustanova u Zagrebu pod nazivom „Dječje zabavište“, čija namjena je bilo zbrinjavanje djece i služila je u socijalne svrhe. Nakon 1950. godine se otvaraju prvi dječji vrtići, koji su bili namijenjeni socijalnoj skrbi djece i zdravstvenoj zaštiti, "sa svrhom da se što većem broju žena omogućiti sudjelovanje u socijalističkoj izgradnji zemlje" (Miljak, 1995., str. 602). U to vrijeme je država smatrala da su odgojno-obrazovne ustanove i roditelji dva različita svijeta, te odgajatelji nisu smatrali važnim konzultirati se sa roditeljima, niti su se roditelji miješali u posao odgajatelja. Tijekom sedamdesetih godina prošlog stoljeća vrtići prelaze iz socijalnih ustanova u ustanove za odgoj i obrazovanje djece. Tada su se provodile aktivnosti u vrtiću izravnog poučavanja djece, a suradnja sa roditeljima je u potpunosti bila zapostavljena. Za partnerstvo između odgajatelja i obitelji su se zalagali odgajatelji i ostali suradnici odgojno-obrazovne ustanove. Suradnja sa roditeljima ovisi o odgajatelju koji provodi komunikaciju sa roditeljima i o roditeljima koji uspiju uspostaviti kontakt sa odgajateljima. Partnerstvo između odgojitelja i obitelji se postepeno kreće razvijati. Odgojitelji i roditelji su s vremenom shvatili da je najbolji odgoj za dijete ako odgojitelj shvati kako se dijete ponaša i razvija u vlastitom domu sa obitelji, a isto tako i ako roditelj dobije informacije o djetetovu boravku u dječjem vrtiću.

Kroz prošlost vrtić je bio mjesto gdje su se djeca ostavljala na čuvanju odraslim osobama, u suvremenom svijetu pridaje se važnost boravka djeteta u dječjem vrtiću, njegova samostalnog razvoja i suradnje sa obitelji kako bi se poboljšao boravak u dječjem vrtiću. Roditelji su prije dijete samo ostavili u vrtiću bez interakcije kroz razna druženja sa djecom u vrtiću. Kroz prošlost je bilo mijenjanja stavove o tome dali roditelje treba uključiti u vrtić ili ne. Danas partnerstvo obitelji i vrtića je važan preduvjet optimalnom razvoju i odgoju djeteta u dječjem vrtiću.

3. PARTNERSTVO OBITELJI I VRTIĆA

Pojam partnerstvo obitelji i vrtića se opisuje kao najviša razina suradničkih odnosa od strane obiteljske zajednice i odgojno-obrazovne ustanove (dječjeg vrtića) koji su usmjereni na postizanje zajedničkog cilja (dobrobiti djeteta), a koje se odvija u vrtiću i traje za vrijeme boravka djeteta u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Kako bi se izgradilo kvalitetno partnerstvo između obitelji i odgojno-obrazovne ustanove (odgojitelja) potrebno je uložiti vrijeme i trud.

Pećnik (2014.) navodi da partnerstvo podrazumijeva da su odgojitelji i roditelji na istoj razini. Kada stručnjaci budu spremni otpustiti svoju ulogu eksperta za odgoj djece i kada prihvate da oni to ne znaju najbolje, tada će se moći upustiti u iskren i autentičan dijalog s roditeljima i učiti od roditelja.

Partnerstvom između odgojitelja i obitelji pospješuje se odgoj i obrazovanje djeteta, značajno utječe na djetetov kvalitetniji razvoj i napredovanje kako u dječjem vrtiću, tako i u obiteljskoj zajednici. Partnerstvo između obitelji i odgojno obrazovne ustanove postoje kada je prisutno uzajamno poštovanje, dijeljenje informacija, osjećaja i vještina, dogovaranje i zajedničko odlučivanje između osoba koje izgrađuju partnerstvo. Partnerstvo je nužno za pravilan razvoj djeteta. Partnerski odnos karakterizira poštenje, poštovanje, povjerenje, otvorena komunikacija, fleksibilnost, aktivno slušanje, dijeljenje informacija i neosuđivanje (Buljubašić-Kuzmanović, 2015.)

Suradnja i partnerstvo su najvažniji odnosi između odgojno-obrazovne ustanove i obitelji. Suradnja i partnerstvo čine dva različita pojma. Termin suradnja i partnerstvo se koriste kao istoznačnice, no ne bi ih trebali poistovjećivati. Suradnja se ne može biti istoznačnica pojmu partnerstvo ako ne uključuje sve aspekte određenja partnerstva kao što su kvalitetan i kontinuiran odnos, jasno definiran zajednički cilj, vrijeme, te ostale nužne preduvjete za partnerski odnos (Ljubetić, 2014.)

Tablica prikazuje razliku suradnje i partnerstva obitelji i odgojno-obrazovne ustanove

Čimbenici	Suradnja	Partnerstvo
Roditelji	<p>Percipiraju se kao "druga strana" u odgoju djece.</p> <p>Povremeno se uključuju u aktivnosti ustanove.</p> <p>Nedostatno informirani o svojim pravima/obvezama u svezi partnerstva s ustanovom.</p> <p>Dolaze u ustanovu po pozivu i/ili u točno određeno vrijeme (npr. dovođenje i odvođenje djece iz dječjeg vrtića).</p>	<p>Percipiraju se kao prvi "učitelji" svoje djece.</p> <p>Uključeni u sve aktivnosti ustanove.</p> <p>Dobro informirani o svojim pravima/obvezama u svezi partnerstva s ustanovom.</p> <p>Dobrodošli su u ustanovu bez ograničavanja vremena boravka u njoj.</p>
Odgojno-obrazovno osoblje (odgojitelji, učitelji, stručni suradnici)	<p>Nedostatno osposobljeni tijekom formalnog obrazovanja za izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima.</p> <p>Pomanjkanje interesa za unaprjeđivanje kompetencija u području partnerstva.</p>	<p>Osviješteni i informirani te kvalitetno osposobljeni za izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima.</p> <p>Pojačani interes za unaprjeđivanje kompetencija u području partnerstva.</p>
Ciljevi, zadaće, interesi	Pojedinačni, jednosmjerni, interesi "dviju strana".	Opći, posebni, dvosmjerni, u fokusu djeteta i njegova dobrobit.
Senzibilitet osoblja	Nedostatno senzibilizirani za potrebe obitelji.	Izrazito senzibilizirani za potrebe obitelji.
Odnosi	Hijerarhijski pozicionirani – roditelji imaju niži rang u odnosu na odgojno-obrazovno osoblje u ustanovi.	Ravnopravni – roditelji partneri odgojno-obrazovnom osoblju u ustanovi.
Komunikacija	Rijetka, nedostatno otvorena, površna i gotovo u pravilu javlja se s pojavom teškoća u djetetovu učenju	Kontinuirana, otvorena, iskrena, podržavajući, ravnopravna.

	i/ili ponašanju	
Inicijativa	U pravilu, inicijativu ima ustanova.	Inicijativa je obostrana i nadopunjujuća.
Motivacija	Niska razina intrinzične motiviranosti za izgradnju partnerstva; suradnja najčešće "prigodničarska" (teškoće s djecom, financijska pomoć, obveze prema ustanovi).	Visoka razina intrinzične motiviranosti za izgradnju i unaprjeđivanje partnerskih odnosa na svim poljima odgojno-obrazovnog rada.
Aktivnosti obitelji i ustanove	Najčešće usmjerene na informiranje o djetetovim postignućima; instruiranje roditelja za pružanje pomoći djetetu oko domaćih zadaća.	Aktivno sudjelovanje u izgradnji kurikulumu ustanove (planiranje, zajednički rad, evaluacija).
Obitelj, ustanova, zajednica	Percipiraju se kao odvojeni sustavi koji autonomno funkcioniraju i samo povremeno i po potrebi surađuju.	Percipiraju se kao međusobno povezani sustavi u stalnoj interakciji i međudjelovanju

Tablica 1. Razlika suradnje i partnerstva prema Ljubetić M. (2014.)

3.1. KAKO I ZAŠTO IZGRADITI PARTNERSTVO IZMEĐU OBITELJI I VRTIĆA

Suvremeni odgojno-obrazovni sustav promišlja o razlozima i načinima izgradnje partnerstva. Stoga se u praksi javljaju pitanja „zašto“ i „kako“. Pitanje „zašto“ izgraditi partnerstvo i nakon toga „kako“ ga izgraditi u odgojno obrazovnoj ustanovi. Odgovor na pitanje „zašto“ se odnosi na unaprjeđenje suradnje između odgajatelja i obitelji koji na kraju imaju pozitivan učinak kod dječjeg razvoja. Kod djeteta su prve godine života najvažnije za razvoj, zato je važno da dijete raste i razvija se u okolini koja je brižna prema njemu, pruža mu dovoljno pažnje, sigurnosti, ljubavi i roditeljske njege. Zbog toga je važno izgraditi partnerstvo između obitelji i vrtića. Odgajateljima s vrlo važne informacije od roditelja o djetetovu životu kod kuće, a roditelje traže povratnu informaciju o svome djetetu. Stoga je neophodna suradnja unutar vrtića i obitelji (Milanović, 2014.).

U suradničkom odnosu obitelji i ustanove dijete je „u pravilu pritisnuto interesima i zahtjevima vrtića sa jedne strane i očekivanjima roditelja sa druge strane, a sve zbog interesa društva, obitelji i ustanove“ (Pašalić, 2004., str.340.). Pri čemu se potrebe djeteta i njegovi potencijali smještaju u drugi plan. Takav odnos roditelja koji nameću svoje interese i vrtića koji pokušava ispuniti svoja očekivanja, ne stavljaju dijete i njegove potrebe na prvo mjesto, nego obje strane očekuju da se ostvare njihovi ciljevi i uz to da se vidi djetetov razvoj. Što je krivi pristup i jedne i druge strane, partnerstvo treba biti temeljeno zbog djeteta a ne zadovoljavanja postavljenih očekivanja roditelja i ciljeva vrtića.

Djetetu su i odgajatelj i roditelj potrebni, no rijetko su svi troje zajedno, i dijete i odgojitelj i roditelj. Odgojitelj ne može biti izravni svjedok roditeljstvu, a niti roditelj može biti siguran u sve dimenzije odgojiteljeve profesionalne uloge. Dijete je jedini svjedok odgojiteljevih i roditeljevih uloga u svom djetinjstvu (Milanović i sur., 2014.).

Izravne veze bez partnerstva nema između odgajatelja i roditelja, stoga niti odgajatelj smije kritizirati odgoj djeteta koji se odvija podalje od njega, niti roditelj može kritizirati profesionalnost odgajatelja s kojim nema doticaja. Jer se najčešća komunikacija između roditelja, djeteta i odgajatelja događa samo na ulaznim vratima

kada roditelji prepuštaju dijete odgajatelju. Samo u tom trenutku na ulaznim vratima u grupu odgajatelj može sa roditeljem podijeliti svoja iskustva u radu sa djetetom, a isto tako i roditelj tada iznosi informacije, misli, iskustva i osjećaje o djetetu. Na temelju toga partnerstvo odgajatelja i roditelja traži veliko povjerenje, izuzetnu otvorenost i toleranciju, a prije svega objektivnost i sposobnost za razmjenu informacija (Milanović i sur.,2014.) .

Kako bi roditelj i odgajatelj mogli na pravilan način pristupiti djetetovu razvoju, i odgajatelj i roditelj pri zajedničkim susretima (pri dovođenju u dječji vrtić ili odvođenju djeteta iz dječjeg vrtića, individualnim razgovorima ili na roditeljskim sastancima) bi trebali na otvoren i prijateljski način stupiti u komunikaciju. Odgajatelj bi trebao izaći iz svoje profesionalne uloge i roditelju predložiti djetetove načine ponašanja, sudjelovanja, igranja, razvoja, što zna da roditelja zanima, tada će roditelj shvatiti da odgajatelj samo traži izvor informacija o djetetovu ponašanju kod kuće koji mu pomaže u njegovu profesionalnom nadograđivanju.

Vrlo je važno kako komuniciramo sa drugima, zato prilikom uspostavljanja partnerstva sa roditeljima važno je da im dopustimo da iznesu svoje stavove, mišljenja i osjećaje, pridati važnosti iznesenim stavovima i djelovati s obzirom na druge. Partnerstvo vrtića i obitelji ne odnosi se samo na odgajatelja i obitelj, u partnerstvu je vrlo važna i komunikacija između obitelji i drugih djelatnika odgojno-obrazovne ustanove.

Đurević (2015.) navodi da će partnerstvo svakako pomoći roditeljima da budu što bolje informirani o tome što se događa u dječjem vrtiću. Partnerstvo omogućuje roditeljima da budu aktivni sudionici procesa razvoja djeteta, a ne pasivni promatrači.

3.2 ZAPREKE PARTNERSTVA

Komunikacija koja se odvija između dvije osobe, a koja ima određenu svrhu nije uvijek zadovoljavajuća za obje strane. Tako se i u komunikaciji između odgajatelja i roditelja mogu pojaviti nerazumijevanja ili razilaženje u mišljenjima. Odgajateljima je najteži oblik nesporazuma onaj koji se dogodi sa roditeljima.

Kod odgajatelja se javlja negativan stav prema roditeljima i sumnja u postojanja rješenja kada se pojavi problem ili razilaženje u mišljenjima, tada odgajatelj najčešće temelji svoje rješenje problema na temelju onoga što vjeruje o sebi i roditeljima. Negativne stavove prema roditeljima odgajatelji stječu iz svog radnog iskustva, najčešće ti stavovi postaju trajni i odgajatelji na njima temelje svoje emocije prema roditeljima, njihovim razmišljanjima, postupcima, vjerovanjima i načinu pristupa prema njima.

Odgajatelj koji je imao u prošlosti lošu komunikaciju sa roditeljima koja je prešla u sukob ili izbjegavanje konflikta, takav odgajatelj imati negativan stav prema roditeljima ili će izbjegavati suradnju s roditeljima u problematičnoj suradnji. Odgajatelji koji će problemsku situaciju pokušati izbjeći, više će biti kritičniji prema roditeljima kada se pojave druge negativne situacije, a onaj odgajatelj koji odmah čim se pojavi neugodna situacija kreće u rješavanje sukoba ili loše komunikacije, kroz karijeru će lakše razvijati komunikaciju sa roditeljima jer na taj način se suočava sam sa sobom i razvija svoje kompetencije za lakšu suradnju sa roditeljima.

Vrlo je važno da odgajatelj pokaže da je profesionalac koji obavlja svoj posao kako se od njega traži. Roditeljima ne smije uskratiti odgovore na pitanja koja ih muče, ne smije zanemariti dijete niti na jednom području njegova razvoja, prema roditeljima treba pristupiti kao osoba koja se brine za njihovo dijete i dati im sve informacije koje oni zahtijevaju. Ako ima nekih neriješenih konflikata između odgajatelja i roditelja, najbolje ih je otvoreno riješiti, a ne prelaziti preko problema i zataškavati ih.

Milanović (2014.) stavove i pretpostavke koji obeshrabruju odgajatelja za partnerstvo s roditeljima dijeli na:

1. Odgajateljev stav prema sebi i svojem profesionalnom položaju i ulozi
2. odgajateljevo mišljenje o tome kako ga roditelji vide i što od njega očekuju
3. odgajateljev opći stav prema roditeljima
4. Odgajateljev stav prema sebi i roditelju u problemskoj situaciji.

Odgajatelj mora sam odlučiti želi li negativno mišljenje prema roditelju promijeniti, a kako bi negativno mišljenje promijenio prvo mora krenuti od sebe. Odgajatelj mora preispitati sebe (zašto je nastalo to negativno mišljenje, što se gubi ako vjeruje u svoje stavove koji možda ne bi trebali biti takvi, što želim da roditelji misle o meni, na koji način da steknu bolje mišljenje o meni?) i svoju želju za promjenom.

Neki problemi se mogu riješiti individualnim razgovorom između odgajatelja i roditelja, a za neke je probleme lakše riješiti uz nazočnost drugih roditelja. Drugi roditelji mogu pomoći na način da iznesu svoje mišljenje o problemu koji je nastao.

Uspješna komunikacija i kvalitetan odnos, nužni su za rješavanje problema. Kvalitetno partnerstvo roditelja i odgajatelja se treba temeljiti na boljem razvoju i dobrobiti djeteta.

3.3 ČIMBENICI I MODELI PARTNERSTVA

Prema Ljubetić (2014) su podijeljeni čimbenici koji doprinose uspješnom partnerstvu obitelji i odgojno-obrazovne zajednice koji se dijele na:

- Dijete u fokusu,
- Konstruktivnost,
- Jasnoća i konkretnost,
- Kontinuitet.

U razvijanju partnerstva između odgojitelja i roditelja u svakom trenutku treba biti dijete u fokusu razvoja. Komunikacija između odgajatelja i roditelja koja je usmjerena na dijete povećava roditeljsku odgovornost, roditelji su zainteresirani za djetetova specifična ponašanja. Ako se roditeljima omogućava učenje i razumijevanje djetetova razvoja, pruže mu se informacije o djetetovim postignućima i dobrobiti, smanjuje se mogući strah od roditeljskog prosuđivanja.

„Konstruktivna komunikacija i dvosmjerna razmjena informacija je korisna i uvijek usmjerena unapređivanju i razvoju djeteta “(Ljubetić 2014.). Razmjenjivanje konstruktivnih informacija potiče otvoreni dijalog i smanjuje se napetost između odgajatelja i roditelja. Konstruktivna komunikacija pridonosi kvalitetnoj raspravi s odgajateljem, ali isto tako roditelji uče konstruktivno komunicirati i sa djetetom.

Jasnoća i konkretnost su vrlo važne u komunikaciji, jer jasne upute i konkretni prijedlozi mogu pridonijeti roditeljevu boljem odnosu sa djetetom, a isto tako jasnoća i konkretnost smanjuju prepreke u svakodnevnom komuniciranju između odgajatelja i roditelja.

Roditelji koji kontinuirano razmjenjuju informacije o djetetu sa odgajateljem na taj način doprinose kvalitetnijem dječjem razvoju. Odgajatelj treba kroz cijelu godinu poticati kontinuirano razmjenjivanje informacija sa djetetom pri tome su važne osobine odgajatelja: samosvjesnost, samoupravljanje, socijalna svjesnost, vještine odnosa i odgovorno donošenje odluka.

4. MODALITETI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI

Kompetentni odgajatelji, pedagozi i stručni suradnici u odgojno-obrazovnim ustanovama stalno tragaju za novima načinima suradnje sa obitelji. Ulažu svoje znanje, vještine i energiju u osmišljavanje i izgrađivanje primjerenih načina komunikacije i partnerstva sa obitelji. Odgajatelji trebaju težiti raznovrsnim pristupima roditeljima, kako bi i roditelji i odgajatelji dobili informacije o djetetu koje su im potrebne. Odgojno obrazovne ustanove trebaju ponuditi obitelji što raznovrsnije mogućnosti izbora suradnje sa obitelji, kako bi obitelj smatrajući što je najbolje za njih i njihovu djecu u određenom trenutku izabrala kao suradnju.

Znanstvenici (Ljubetić (2012.), Milanović (2014.), Pećnik (2010.), Maleš (2012.), Vlahov i Velan (2015.)) razlikuju tradicionalne i suvremene oblike partnerstva između obitelji i odgojno-obrazovne ustanove. Tradicionalni oblici partnerstva između odgojitelja i roditelja zahtijevaju vrijeme za organizaciju roditeljskih sastanaka, raznih radionica, postavljanje obavijesti u kutiće za roditelje, što zahtjeva pripremu od odgojitelja, a od roditelja zahtjeva vrijeme. Kada odgojitelji organiziraju roditeljske sastanke razne radionice, za to trebaju i sebi organizirati vrijeme, a isto to trebaju napraviti i roditelji. Suvremeni oblici partnerstva omogućuju roditeljima i odgajateljima komunikaciju u bilo koje vrijeme (ne mora biti određeno vrijeme kao npr. za održavanje roditeljskih sastanaka). Suvremeni oblici partnerstva omogućuju roditeljima da se osjećaju kao da su prisutni uz dijete u vrtiću, jer uz pomoć foto i video zapisa koje razmjenjuju sa odgojiteljima mogu u svako vrijeme svoga odsutstva vidjeti što ono radi i kako provodi svoje vrijeme. Suvremeni oblici komunikacije su roditelju cijelo vrijeme dostupni, i sve se više odgojitelji i roditelji odlučuju na takvu komunikaciju.

Tradicionalnim oblicima suradnje roditelji ulaze u dječji vrtić, u njemu provode određeno vrijeme, uz nazočnost drugih roditelja. Na taj način kroz tradicionalne oblike partnerstva roditelji mogu s djetetom provoditi vrijeme kroz razne radionice, razmijeniti iskustva sa drugim roditeljima ili naučiti od odgojitelja važne smjernice odgoja.

Suvremeni oblici partnerstva omogućuju roditelju da u svako doba dana može komentirati razne aktivnosti, pregledati slike, video zapise, može putem aplikacija u

mobitelu pitati odgojitelja kako je njegovo dijete. Putem suvremenih oblika partnerstva roditelj ne ulazi fizički u dječji vrtić, ne provodi vrijeme sa djetetom, već samo ima uvid u sve njegove aktivnosti, ponašanja, napreda u razvoju, kvalitetu odgoja.

4.1. TRADICIONALNI OBLICI SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA

Tradicionalni oblici suradnje obitelji i vrtića dijele se prema autorima Ljubetić (2012.) i Milanović (2014.) na:

- individualni razgovori;
- roditeljski sastanci;
- kreativne radionice;
- otvoreni tjedan;
- druženja djece i odraslih;
- kutići za roditelje;
- informiranje i motiviranje putem letka

4.1.1 Individualni razgovori

Individualni razgovori se u odgojno-obrazovnoj ustanovi odvijaju između odgajatelja i jednog ili oba roditelja jednog djeteta. Putem individualnog razgovora odgajatelj može saznati od roditelja informacije o djetetu koje on ne bi iznio pred drugim roditeljima, a isto i odgajatelj roditelju može reći informacije o djetetu koje roditelj ne želi čuti pred drugim roditeljima. Individualni razgovori su prilika roditelju da sazna nešto više o svom djetetu o tome kakvo je zapažanje odgajatelja o djetetovu razvoju, o ponašanju djeteta u vrtiću, njegovu sudjelovanju u aktivnostima, o rezultatima rada. Isto tako roditelj i odgajatelj mogu razgovarati o primjeni postupaka u razvoju djeteta kojim bi se poticao i usmjeravalo dječje napredovanje i samostalnost u radu. Individualni razgovor je odgajatelju važan jer može od roditelja dobiti informacije o odnosima u obitelji i na taj način shvatiti djetetovo ponašanje, a roditelj može dobiti od odgajatelja informacije na koji način bolje odgojno djelovati unutar obitelji na dijete. Negativna strana individualnog razgovora je što od odgajatelja zahtjeva mnogo vremena, kako za kvalitetnu pripremu, a tako i za sam razgovor sa roditeljem.

4.1.2 Roditeljski sastanak

Roditeljski sastanak je najčešći oblik okupljanja i rada stručnjaka sa skupinom roditelja. Postoji više vrsta roditeljskih sastanaka i razni autori su ih drugačije podijelili. Milanović (2014.) ističe podjelu roditeljskih sastanaka na:

- roditeljske sastanke predavačkog tipa;
- roditeljski sastanci oglednog tipa;
- roditeljski sastanci organizirani radi druženja djece i odraslih;
- komunikacijski sastanci komunikacijskoga tipa.

Roditeljski sastanci predavačkog tipa se organiziraju u dječjim vrtićima zbog informiranja roditelja o nekim bitnim obilježjima razvoja djeteta u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Osim odgajatelja na takvim sastancima mogu prisustvovati i djelatnici dječjih vrtića. Na roditeljske sastanke predavačkog tipa odazivaju se roditelji prema stupnju odgovornosti koji osjećaju, motivi svakog roditelja su drugačiji, pa je na takvim sastancima odgajateljima vrlo teško biti predavač i zainteresirati svakog roditelja. Za roditeljski sastanak predavačkog tipa, odgajatelj se mora dobro pripremiti što će roditeljima reći i na koji način.

Roditeljski sastanci oglednog tipa je mnogo lakše pripremiti i održati. Roditeljski sastanak oglednog tipa omogućuje roditeljima uvid u odgajateljev rad i uvid u djetetove reakcije na takav rad. Djetetu je stresan takav roditeljski sastanak jer ne zna kako će završiti za njega, a roditelji su veoma motivirani jer vide svoje dijete i njegovu odgajateljicu u odnosu u kakvom su svakodnevno. Roditelji putem takvog roditeljskog sastanka vide ishodište djetetova boravka u vrtiću i zaključuju kako to utječe na njihovo dijete.

Roditeljski sastanci organizirani radi druženja djece i odraslih su za odgajatelje lakši od roditeljskih sastanaka predavačkog, jer na organiziranim sastancima radi druženja djece i odraslih odgajatelj radi ono što najbolje zna u interakciji sa djecom. Takvi roditeljski sastanci su organizirani radi zajedničke aktivnosti djece, roditelj i odgajatelja. Na takvim sastancima svi dobrovoljno sudjeluju, i na kraju izazivaju dobre osjećaje i kod djece i kod roditelja i odgajatelja zbog zajedničkog druženja.

Takvi sastanci se organiziraju kao malene svečanosti (npr. za rođendane, blagdane, određeno slavlje) u svezi s nekim zbivanjem.

Roditeljski sastanci komunikacijskog tipa se organiziraju kako bi se roditeljima predškolske dobi omogućili razmjenu misli, stavova i iskustva sa drugim roditeljima. Takvi se roditeljski sastanci organiziraju bez nazočnosti djece. Na takvima roditeljskim sastancima se očekuje aktivno sudjelovanje svakog roditelja, može se dogoditi da se neki roditelji neće odazvati sastanku jer nisu spremni dijeliti sa drugima svoje stavove i roditeljska iskustva sa drugima. Roditelji nakon što prođu par roditeljskih sastanaka komunikacijskog tipa biti će spremniji što više sudjelovati i dijeliti iskustva, ali za to treba vremena.

Sve se više odgajatelji opredjeljuju za komunikacijske roditeljske sastanke zbog aktivnog sudjelovanja roditelja, a sve manje za roditeljske sastanke predavačkog tipa. Komunikacijski sastanak mora roditelju omogućiti da se osjeća aktivnim, cijenjenim i kompetentnim kako bi mogao raspravljati o temama razvoja svoga djeteta, svojoj ulozi, ulozi vrtića, razmjenjujući iskustva sa drugim roditeljima i dobivajući korisne povratne informacije o svom djetetu. Komunikacijski sastanak se tako bazira na razgovoru, dogovoru, ugodnom druženju, zanimljivom učenju o sebi, svom djetetu i drugima, razmjeni iskustava, potvrda da smo kompetentni i da radimo sa kompetentnima. Komunikacijski sastanak je potpuna suprotnost roditeljskom sastanku predavačkog tipa, jer na njemu odgajatelj i roditelji aktivno sudjeluju, a na predavačkom roditelji odslušaju predavanje i nakon toga odlaze iz vrtića.

Roditeljske sastanke ovisno o autorima dijelimo prema Ljubetić (2012.) na :

- informativne roditeljske sastanke;
- tematske roditeljske sastanke.

Informativni roditeljski sastanak

Informativni roditeljski sastanak se održava na početku pedagoške godine i njemu je svrha informirati roditelje o programu skupine, upoznati roditelje sa psihološkim osobinama i karakteristikama djece određene dobi. Na početku godine se roditelje

može upoznati sa prostorom (vrtićkom sobom) u kojoj će njihovo dijete boraviti naredne godine, sa okvirom aktivnosti koje će se provoditi u vrtiću.

Tematski roditeljski sastanak

Tematski roditeljski sastanak se provodi nakon o određenima temama koje će se provesti u vrtiću između roditelja i stručnog tima u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Takve sastanke pripremaju članovi stručnog tima u odgojno-obrazovnoj ustanovi (pedagog, psiholog, defektolog, logoped, zdravstveni voditelj) uz pomoć odgajatelja. Teme takvih sastanaka mogu biti različite.

4.1.3 Kreativne radionice

Kreativne radionice najčešće zahtijevaju sudjelovanje odgajatelja, roditelja i djece. Kreativne radionice omogućuju kvalitetno druženje roditelja i njihove djece u vrtiću, kroz radionice roditelji bolje upoznaju svoju djecu i dobiju ideju za provođenje kvalitetnog vremena sa djetetom doma. Kreativne radionice se organiziraju radi zajedničkog druženja i međusobno bolje upoznavanje roditelj sa djecom i odgajateljima. Kreativne radionice su ugodna, vesela, kreativna i intimna druženja roditelja sa djecom i odgajateljima. Za kreativne radionice treba organizirati prostor u kojemu će se radionica odvijati i nabaviti potrebne materijale. Prostor odgajatelj priprema kako bi roditeljima i djeci bio što ugodniji, primjerena temperatura prostorije, ugodna atmosfera, mjesta na kojima će se radionica provoditi trebaju biti označena, treba napraviti mjesta za gotove radove roditelja i djece. Na taj način odgajatelj od roditelja dobiva povratne informacije o njegovim mišljenjem o radu u vrtiću. Materijale nabavljaju i roditelj i odgajatelj, treba ih staviti na vidljivo i dostupno mjesto svima. Odgajatelj je u kreativnoj radionici inicijator, animator i koordinator koji svakom djetetu i roditelju pridaje potrebnu pažnju, spreman je za dijeljenje ideja i razgovor sa svakim od roditelja (Ljubetić, 2012.).

4.1.4 Otvoreni tjedan

Otvoreni tjedan je takav tip suradnje obitelji i odgojno-obrazovne organizacije u kojemu se omogućuje obitelji (roditeljima, braći, sestrama, bakama i djedovima) prilika doći u vrtić i predstaviti se djeci. Obitelj može doći i naučiti djecu nekim novim hobijima, pokazati im nešto što nisu radila do tada ili se doći družiti sa njima čitajući neku zanimljivu knjigu ili igrajući sa njima društvene igre. Npr. baka može predložiti da će provesti aktivnost u vrtiću sa djecom pečenja pite. Na takav način roditelji i cijela obitelj djeci mogu proširiti znanja (Ljubetić, 2012.).

4.1.5 Kutići za roditelje

Kutići za roditelje su mjesta na kojima roditelji vide što je sve radilo njegovo dijete u vrtiću zajedno sa cijelom skupinom. Kutić za roditelje u vrtiću najčešće je pano, ploča ispred vrtićke sobe ili u dječjoj garderobi. Mora biti na vidljivom mjestu roditelju, u visini očiju kako bi ga roditelji što bolje učili. Poruke roditeljima trebaju biti napisane čitkim, dovoljno velikim slovima, kako bi se s lakoćom mogla uočiti. Kutići za roditelje služe:

1. Kako bi se roditelje obavijestilo o dostignućima i osobitostima skupine: obavijesti o tome koliko je dijete u čemu samostalno, kako se djeca druže, gdje i zašto, kako djeca rješavaju konflikte, kako se djeca dogovaraju, igraju, što zamišljaju, izmišljaju i u čemu uživaju, koliko su spretni i sigurni i u čemu, isto tako i sve što su naučili i što znaju (npr. ispričati, napraviti, otpjevati, otplesati, srediti, preurediti) (Milanović, 2014.) .
2. Kako bi se roditelje izvijestilo o životu i radu skupine ili vrtića: osobna karta skupine (koliko je djece u skupini, koliko je djevojčica, a a koliko dječaka) na početku godine, osobna karta kuće (koliko ima skupina, koliko je djece u kojoj skupini, tko u kojoj skupini radi, tko kuha, čisti), promjene odgajatelja tijekom godine, što odgajatelj s djecom radi i što će raditi, povratna informacija o tome što je koji roditelj donesao od materijala u vrtić, poziv roditeljima ili obavijesti roditeljima, kamo će djeca ići na zimovanje, ljetovanje, izlet, posjet, kako im je bilo na izletu, kako će se proslaviti određeni blagdani ili rođendani u skupini, jelovnici, prijedlozi

za rješavanje zajedničkih problema (ušljivost, krađe), prijedlozi za rješavanje nekih roditeljskih dilema.

Na oglasnim pločama se pišu obavijesti za roditeljske sastanke, izlete, razne posjete, odlaske u knjižnicu ili kazalište. Isto tako se stavljaju i obavijesti vezane o tjednom planu (projekt koji se provodi u skupini), aktivnostima kojima će se baviti i podsjetnici za donošenje potrebnog materijala koji se koristi za igru. Na oglasne ploče se mogu objesiti i izjave djece, pitanja i odgovori koji su ih zanimali (Perko, preuzeto 10.12.2016.).

Obavijesti u kutićima za roditelje treba nakon par dana osvježiti, ili promijeniti font slova, ili način na koji je napisano, ili možda nekako ukrasiti i promijeniti boju slova, kako bi roditelje podsjetilo i ponovno upalo u oko.

4.1.6 Informiranje i motiviranje putem letka.

Letak je jednostavno sredstvo komunikacije koje sažeto ili opširno informira zainteresirane o pojedinoj temi i motivira ih na razmišljanje i djelovanje. Cilj letka je jednostavno informiranje o određenoj temi ili o mogućnostima stjecanja novih informacija, letkom se isto tako želi potaknuti o pojedinom području djetetova života i razvoja, te se može potaknuti komunikacija između roditelja i odgajatelja, stručnog suradnika i dalje. Letak je namijenjen da bi se roditelj upoznao sa temom za roditeljski sastanak, događajem, podsjetio na razgovor, ili letak kao anketa na roditeljskom sastanku. Letak se postavlja u prostor vrtića koji je dostupan svakom roditelju, tako toga o čemu da ga osoba zainteresirana za određenu temu može slobodno uzeti. On služi kao priprema za roditeljski sastanak sa popisom tema za razmišljanje o temi, na kraju roditeljskog sastanka može biti kao podsjetnik ili dopuna o temi o kojoj je bila riječ. Letak može roditelje informirati o djetetovu razvoju, zbivanjima u skupini i vrtiću, letkom se mogu ponuditi sugestije za lakšu komunikaciju roditelja sa stručnjacima. Isto tako letkom se može motivirati i ohrabriti roditelja da se bavi djetetovim problemima, potrebama, situacijom i pozicijom u grupi, motivirat za razgovor o temi s drugim roditeljima (Milanović i sur., 2014.).

4.2. SUVREMENI OBLICI SURADNJE OBITELJI I VRTIĆA

Uz tradicionalne oblike, suvremeno društvo zahtijeva drugačije modalitete suradnje u koje se mogu ubrojiti:

- društvene mreže;
- aplikacije za pametne telefone;
- web stranice dječjih vrtića;
- uključivanje roditelja u tvorbu kurikuluma;
- Video i foto-dokumentacija u suradnji sa roditeljima.

Tehnologija obilježava vrijeme u kojemu trenutno živimo, pa se tako i dječje vrtiće uvodi komunikacija i suradnja između odgajatelja i roditelja. U suvremenom kontekstu promijenilo se značenje obitelji, načini funkcioniranja obitelji i struktura obitelji. (Maleš, 2012.) Tehnologija omogućuje roditeljima da u bilo koje vrijeme saznaju kako je njihovo dijete u dječjem vrtiću, a isto tako i odgajateljima omogućuje da u svakom trenutku mogu obavijestiti roditelja, informirati ga, zabilježiti određene događaje boravka djeteta u dječjem vrtiću i pošalje roditeljima. Tako roditelj u bilo koje vrijeme može biti siguran što njegovo dijete radi u vrtićkoj skupini.

4.2.1 Društvene mreže

Društvene mreže kao što su Facebook, Twitter, Instagram, Youtube služe za razmjenu raznih iskustava postavljanjem, slika ili učitavanjem raznih video zapisa. Društvenim mrežama mogu svi pristupiti, one su besplatne, za pristup potreban je korisnički račun (e-mail adresa i lozinka), na taj način se dijele razni sadržaji, iznose vlastita mišljenja, objavljuju slike i video zapisi kojima mogu svi pristupiti, osim ako nije ograničen pristup.

U odgojno-obrazovnoj ustanovi, društvena mreža Facebook može biti korisna za razmjenu iskustava iz vrtića kako bi roditelji mogli dobiti informacije o aktivnostima koje se provode u vrtiću njihova djeteta. Na svakoj mreži se mogu postavljene podaci, informacije, razni dojmovi, statusi, učitane slike i video zapisi zlorabiti, pa se

prije upuštanja u takvu komunikaciju najprije treba zaštititi. Facebook društvena mreža svojim korisnicima omogućuje širok pristup izražavanja, pa je i najkorištenija na svijetu. Facebook svakim danom broji sve više korisnika, tu društvenu mrežu koriste svi uzrasti, od djece i mladih, pa do odraslih i starijih osoba. Sve više roditelja ima otvorene svoje Facebook profile pa se na Facebooku otvara i sve više profila dječjih vrtića.

Facebook pruža svojim korisnicima kontrolu privatnosti, svaki korisnik koji želi sakriti profil od nepoznatih ljudi to može napraviti. Isto tako pri stvaranju grupe, grupa može biti javna, tajna ili zatvorena. Odgajatelji pri stvaranju grupe na Facebook-u rade zatvorene grupe u kojima samo članovi mogu vidjeti što se u grupi događa. Zaštita podataka pri otvaranju Facebook profila je vrlo važna odgojiteljima i roditeljima kod razmjene podataka i ostalih sadržaja koji se objavljuju. Članove u grupu dodaje odgajatelj koji je admin grupe. Svi članovi mogu komentirati sadržaje stavljene u grupu, davati vlastite prijedloge, pregledavati slike i videozapise, razne poveznice.

Odgajatelj nakon otvaranja grupe treba razgovarati sa roditeljima o postavljanju slika, informacija, videozapisa o njegovu djetetu u grupu. Odgajatelj na taj način traži od roditelja suglasnost da se slažu sa postavljanjem slika njegova djeteta u grupu gdje ga i drugi roditelji mogu vidjeti. Putem ove društvene mreže roditelji mogu bolje shvatiti što se u vrtićkoj skupini događa, što djeca rade sa odgajateljima, koje sve aktivnosti provode, odgajatelj može i postavljati pitanja i prijedloge djece, obavještavati roditelje o sastancima i druženjima.

Komunikacija putem Facebook-a komuniciraju komentirajući i većinom se sve odvija pisanom komunikacijom pa se neki komentari mogu shvatiti drugačije, na krivi način. Takve situacije treba odgajatelj odmah razriješiti kako ne bi došlo do rasprave.

4.2.2 Aplikacije za pametne telefone

Aplikacija za pametne telefone ima bezbroj i za komunikaciju između roditelja i odgajatelja vrlo dobro mogu poslužiti razne aplikacije koje omogućuju razmjenu tekstualnih poruka, slanje foto i video zapisa, snimanje glasovnih poruka.

Aplikacije omogućuju svojim korisnicima da se putem broja u mobitelu stvori grupa ili jednostavno šalju poruke između samo dvije osobe. Putem ovih aplikacija roditelji mogu saznati informacije od odgajatelja koje ih zanimaju, javiti da dijete neće doći u vrtić, slati slike odgajateljima ako roditelj misli da će pomoći odgajatelju u daljnjem djetetovom razvoju. Isto tako odgajatelji mogu putem ovih aplikacija slati tekstualne poruke, snimke, video zapise, slike, mogu zvati, uspostaviti video pozive.

Za takvu komunikaciju treba vremena ako se komunicira sa svim roditeljima, pa to može biti i odgajateljici u grupi naporno, a i roditeljima na poslu, pa se mogu dogovoriti kada će uspostaviti komunikaciju. Putem ove komunikacije roditelj ne mora čekati da dođe po dijete u vrtić i onda sazna što se odvijalo tijekom dana, nego nakon par trenutaka od neke zanimljive situacije može biti obaviješten.

4.2.3 Web stranice dječjih vrtića

Web stranice dječjih vrtića služe kao sredstvo upoznavanja roditelja sa vrtićom njihova djeteta.

Putem web stranice vrtića roditelji mogu saznati važne kontakte u dječjem vrtiću, ustrojstvo odgojno-obrazovne ustanove, radni kolektiv koji je nalazi u dječjem vrtiću. Takve web stranice kroz svoju povijest prikazuju kako se vrtić razvijao i na kojim temeljima izgrađuje odnos sa roditeljima. Na web stranici vrtića mogu se saznati kamo vrtić planira ići u posjete i izlete. Postavljeni su uvjeti upisa djece, projekti koji će se provoditi, poštanski sandučić putem kojeg svaki roditelj može pitati vrtić što ga zanima. Na stranicama su postavljeni projekti koji su bili provedeni u vrtiću, aktivnosti djece, slike sa raznih aktivnosti, izleta, predstava i radionica organiziranih u vrtiću.

4.2.4 Uključivanje roditelja u tvorbu kurikulumu

„Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću“. Kurikulum vrtića u svakoj se ustanovi drugačije oblikuje, a to ovisi o njenoj kulturi i tradiciji okruženja u kojemu se ustanova nalazi. Za konstrukciju kurikulumu potrebno je uključiti sve čimbenike koji

su uključeni u odgojno obrazovni proces. Djetetov mikrosustav čini obiteljsko okruženje, stoga su roditelji prvi partneri dječjem vrtiću u ostvarivanju odgojno-obrazovnih ciljeva. Stoga je partnerstvo s roditeljima nužan korak u kreiranju suvremenog kurikulumu (Jukić, 2015.).

Partnerstvo sa roditeljima može doprinijeti boljoj tvorbi kurikulumu, roditelji mogu doma procijeniti dijete kakvo možda nije u vrtiću, pomoću razne dokumentacije može to zabilježiti i poslati odgojiteljima. Na taj način odgojitelj može bolje razumjeti zašto se dijete tako ponaša i koji cilj želi ostvariti.

Kod uključivanja roditelja u tvorbu kurikulumu oni se osjećaju efikasni i korisni za daljnji djetetov rast. Smatraju da su dio djetetova razvoja i u vrtiću. Roditelji mogu biti sudionici tvorbe kurikulumu sudjelujući u aktivnostima djece, predstavljanjem vlastitog zanimanja i vještina, sudjelovanje u organizaciji i pripremi izleta i raznih posjeta, prikupljanjem materijala koji je djeci potreban u vrtiću i uključivanjem u različite aktivnosti koje se provode u vrtiću.

4.2.5 Video i foto-dokumentacija u suradnji sa roditeljima

Vlahov i Velan (2015.) naglašavaju da kroz individualne razgovore (informacije) s roditeljima o djetetu, potiču razvoj djeteta i ostale međusobne odnose unutar obitelji i vrtića, dolaze do rješenja da roditeljima iznesu konkretne informacije o djetetu. Došle su do zaključka kako dokumentacija u obliku fotografija i videa može pomoći u lakšem uspostavljanju komunikacije. Roditeljima se trebaju sažeti fotografije i video zapisi djece u odgojno obrazovnom procesu, slobodnoj igri i planiranim aktivnostima odgajatelja. Svim aktivnostima djeteta u kojima roditelji nisu sudjelovali, na taj način roditelji vide kako djeca barataju pojedinim materijalima, za čime posežu u aktivnostima, kako se ponašaju i mogu odmah dati svoje mišljenje i ponuditi slične informacije o djetetovu razvoju.

Ovaj način uspostavljanja komunikacije zahtjeva da odgojitelj individualno razgovara sa jednim ili oba roditelja samo jednog djeteta, na taj način će roditelj lakše dijeliti informacije vezane uz djetetov razvoj u obitelji, iznositi svoje stavove, na taj način odgajatelj saznaje zašto se dijete određeno ponaša u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Fotografije i video zapisi mogu olakšati suradnju između odgajatelja i roditelja na način, da roditelj zajedno sa odgajateljem pregledava mapu svog djeteta pohranjenu na sticku, računalu ili dvd-u i mogu se vraćati na neke sadržaje koji su roditeljima zanimljivi i razgovarati o njima. Isto tako odgajatelj može posuditi roditeljima stick sa dokumentacijom o njihovom djetetu da zajedno doma sa ostatkom obitelji pregledaju kako njihovo dijete provodi vrijeme u vrtiću, Dokumentiraju se slike raznih aktivnosti i par video zapisa. Takvom suradnjom se stječe kvalitetniji odnos između obitelji i djeteta i stvara se povjerenje roditelja prema odgajatelji, jer roditelj tako pregledavajući fotografije ima osjećaj da je i on sudjelovao sa djetetom u aktivnostima.

5. ZAKLJUČAK

Danas su obitelj i odgojno-obrazovna ustanova povezan u odnosu na prošlost, kada su roditelji djecu upisivali u dječje vrtiće iz razloga zbrinjavanja djece kada su oni na poslu. Roditelji svoju djecu ostavljaju odgojiteljima u dječjim vrtićima, i baš zbog te veze obitelj-dijete-odgojitelj važni su partnerski odnosi između odgojitelja i obitelji. Najvažniji razlog partnerstvu treba biti djetetov kvalitetan razvoj i boravak u dječjem vrtiću.

Odgojitelju kao profesionalcu je vrlo važno partnerstvo sa roditeljima, jer ne može promišljati o djetetovu razvoju ako ne zna kako se dijete ponaša u krugu obitelji, a obitelj je ta koja odgojitelju može dati važne informacije o djetetovu ponašanju kod kuće. Isto tako roditelja zanima kakav je djetetov boravak u dječjem vrtiću, a te informacije može saznati od odgojitelja. Kada dođe do partnerstva između odgojitelja i roditelja to može samo pozitivno utjecati na dijete. Partnerstvo je važno da se roditelj osjeća sigurno, a odgojitelj prihvaćeno.

O odgojiteljevoj i roditeljevoj komunikaciji ovisi na koji način će uspostaviti partnerske odnose. Odgojitelj odabire u dogovoru sa roditeljima vrijeme održavanja roditeljskih sastanaka, raznih kreativnih radionica, posjeta, izleta i načina postavljanja obavijesti roditeljima. U suvremenom svijetu promijenio se način života i došlo je do razvoja razne tehnologije, pa se je i komunikacija između odgojitelja i roditelja olakšala. Roditelji imaju pravo ponuditi razne prijedloge, sugestije, razmijeniti informacije, a isto to očekuju i od odgojitelja. Postoje razni načini i oblici partnerstva između odgojitelja i roditelja, najvažnije je odabrati one koji na kraju najbolje odgovaraju i roditeljima i odgojiteljima i koji se pozitivno odražavaju za dijete.

6. LITERATURA

Buljubašić-Kuzmanović, V., Lukaš, M. (2015.). Suradnja i/ili partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove. U: Buljubašić-Kuzmanović, V. ; Simel, S. ; Gazibara, S., Rengel, K. (ur.). Partnerstvo u odgoju i obrazovanju (pp. 7-9). Osijek : Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku - Filozofski fakultet

<https://hr.wikipedia.org/wiki/Facebook> (Preuzeto 18.11.2016)

Ljubetić M., (2012.). Partnerstvo obitelji, vrtića i škole; Vježbe, zadaci, primjeri, Školska knjiga, Zagreb 2013.

Ljubetić M., (2014.). Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Udžbenici sveučilišta u Splitu, Element, Zagreb

Ljubetić, M. (2009). Vrtić po mjeri djeteta – Kako procjenjivati kvalitetu u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Zagreb: Školske novine.

Maleš, D. (2012). „Obitelj i obiteljski odgoj u suvremenim uvjetima“. Dijete, vrtić, obitelj, 18: 13-15

Milanović M. i suradnice, (2014.). Pomozimo im rasti; Priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja, Tehnička knjiga, Zagreb

Miljak, A. (1995.). Mjesto i uloga roditelja u (suvremenoj) humanističkoj koncepciji predškolskog odgoja, Društvena istraživanja, 18-19/god.4. (4-5), 601-612

Pećnik N., Starc B., (2010.). Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece, Ured UNICEF-a za Hrvatsku, Zagreb

Perko S., Roditelji i vrtić, Uključenost roditelja u življenje djece u vrtiću, (<http://www.dvds.hr/pdf/2/ukljucenost.pdf> , preuzeto 10.12.2016)

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.). Zagreb: Republika Hrvatska; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Roditelji u dječjem vrtiću (1984). Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd

Vlahov S., Velan D. (2015.), Video i foto-dokumentacija u suradnji s roditeljima.
Zrno- časopis za obitelj i školu, broj 118-119

7. BIOGRAFIJA

Zovem se Martina Sabadžija, rođena sam 08.11.1994. godine u Bjelovaru. Živim u manjem mjestu, Lasovcu, koje je udaljeno od Bjelovara 15 kilometara. U Lasovcu u područnoj školi sam pohađala prva četiri razreda osnovne škole od 2001.-2005. godine, druga četiri razreda osnovne škole u Velikoj Pisanici od 2005.-2009. Godine. 2009. godine upisujem srednju Ekonomsku i birotehničku školu u Bjelovaru, 2013. godine sam maturirala sa odličnim uspjehom. 2013. godine se upisujem na Učiteljski fakultet, odsjek u Čakovcu na studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Od 2013. Godine sam član KUD-a Palična, koji se bavi izvornim folklorom bilogorskog kraja. Od 27.04.2015. godine radim u poduzeću Šandroprom d.o.o. kao knjigovođa.